

KEHELY

www.szre.hu

Szentendrei Református Hírlevél – megjelenik negyedévente

Kedves vendéget várok

Hallgattam a rádiót. A riporter arról számolt be, hogy egyre több család választja azt, hogy a karácsonyt szállodában ünnepeljék. Szinte már nem is lehet üres szobát találni erre az ünnepre. Megszólalt egy turisztikai szakember is, aki arról próbált meggyőzni, hogy milyen előnyei vannak a szállodai karácsonyozásnak: nincs idegeskedés, nem kell takarítani, azon stresszelni, hogy mi legyen az ünnepi menü. Sőt, a szállodában animátorok játszanak a gyerekekkel, míg a szülők a wellness részlegen kipihenhetik fáradalmaikat. Nincs ki-repedt bejgli, nincs veszekedés a karácsonyfa felállítás körül, és még vendéget sem kell fogadni. Ahogy hallgatom a riportot, egyre inkább érzem, megint elveszítünk valami nagyon fontosat.

Takarítani én sem szeretek, de milyen jó, mikor a tiszta és rendes lakásban várjuk a vendégeket. Milyen jó órákon át tervezni és készíteni az ünnepi ételeket, azokra gondolva, akik majd esznek belőle. És milyen jó játszani a gyerekekkel, vagy csak nézni őket, amint örülnek az új ajándékaiknak. És ha mindezen dolgok mögé is tudunk látni, ha engedjük, hogy ezeken keresztül is Isten beszéljen velünk, igazán boldogok leszünk.

Zsindelyné Tüdös Klára sokakat vezetett az Isten útjára, sok ember szemét nyitotta meg, hogy az élet apró történéseiben is Isten üzenetét keressék. Hadd idézzek pár sort most tőle:

„Vajon nem volna-e jó az életünk homályos zugaiban is elkezdni a lomtalanítást...?”

Ablakot nyitni és szélnek eresztetni a gondokat, félelmeket. Beengedni a világosságot a sok összevissza dobált lom közé. Mennyi ócska sérelem, rejtegetett szegény, takargatott szenvedély. Mennyi tudott vagy öntudatlan bosszúvágy, tartogatott harag gyűlt bennünk össze az idők folyamán, amit nem tisztáztunk, nem rendeztünk el, csak bedobáltunk a lelkünk lomtárába, hogy ott észrevétlenül meglapuljon. És az ábrándok, álmok, vágyak megfakult rongyait ugyan minek őrizgetjük ereklyék gyanánt? Lesántult ambíciók, megpenészedett csalódások ugyan minek szaporítják még mindig a lomot? Tele vagyunk jajjal, bajjal, panasszal úgy, hogy nincs hely a szívünkben jó meleg érzéseknek, az agyunkban friss, új gondolatoknak, bátor, elszánt újrakezdéseknek, mert mindent betöltenek a lomok. Kicsi bosszúság tartós haraggá nő, ha idejében ki nem seperjük. Kicsi csalódás sötét depresszióvá dagad, ha hagyjuk.

A takarítás sem kicsi dolog, de a szívünk kamráit rendbe, tisztába tenni még sokkalta nehezebb. Márpedig kell, ha

nem akarunk elpusztulni az állandóan szaporodó lomok fullasztó terhe alatt.”

Vajon nem azért érezzük úgy, hogy nem sikerült jól a karácsony, mert ezt a lelki nagytakarítást megspóroljuk? És vajon nem azért lett-e Krisztus születésének ünnepe fenyőünneppé meg a szeretet ünnepévé és most a teljes önzés ünnepévé, mert az Ünnepeletről felejtkeztünk meg?

Mi keresztyének azt mondjuk, Krisztust várjuk, hogy igazán megszülessen a szívünkben, hogy szép karácsonyunk legyen. De hiszen Krisztus megszületett! Az angyalok hirdették, hogy Isten megmutatta az Ő mérhetetlen nagy szeretetét Jézusban, abban a kisdedben, ott Betlehemben! És ez a Jézus egész életével és kínos kereszthalálával Isten kegyelmét hirdette. Mi most ebben a kegyelemben élhetünk, Isten szeretetében, ami számunkra az életet és a szabadságot jelenti. Mi más is lehetne a válaszuk erre az isteni jószágra, mint hogy várjuk vissza a mi Szabadítónkat?

De mit jelent most már akkor ez a várakozás? Azt jelentené, hogy minden ajándékot megveszünk, hogy minden kis zugot kitakarítunk, hogy fogunkat összeszorítva, egy hang nélkül felállítjuk a fát, és legszebb arcunkat felöltve fogadjuk a vendégeket? Vagy azt jelentené, hogy végigcsináljuk az egyházi protokollt, mindenen részt veszünk, és buzgón adakozunk? Ha mindez csak külsőség marad, semmit sem ér. Olyan, mintha nem is várnánk azt a drága Vendéget. Ha Őt várjuk, a lelkünket is rendbe kell tennünk.

„Egy hang kiált: Építsetek utat a pusztában az ÚRnak! Készítsetek egyenes utat Istenünknek a kietlen tájon át! Emelkedjék föl minden völgy, süllyedjen le minden hegy és halom, legyen az egyenetlen egyenessé és a dombvidék síksággá! Mert megjelenik az ÚR dicsősége, látni fogja minden ember egyaránt.” Ézs 40,3-5.

Jézus már eljött, és újra el fog jönni. Mi, akik szeretjük Őt, várjuk úgy, mint a legkedvesebb Vendéget! Válgon minden jelle körülöttünk: a takarítás, a sütés, a bevásárlás, mindenben Őt keressük! És mondjuk el másoknak is a nagy örömhírt, hogy Vendéget várunk! Őt, aki úgy szeretetett minket, hogy az életét adta értünk. Őt, aki azóta is minden napon velünk van, megerősít kegyelmével, megújít szeretetével. Őt várjuk, aki ígérte, hogy visszajön. Őt várjuk, Krisztust.

Harmathy Andrásné – beosztott lelkész

Szerkesztőváltás a Kehelynél

A 2005 októberében indított, negyedévente megjelenő gyülekezeti újságunk, a Kehely szerkesztői munkáit 2013 óta Kolos Emőke látta el, aki most megváltozott családi és munkahelyi feladatai miatt átadja ezt a szolgálatot. A szerkesztői munka hátteréről, az elmúlt évek tapasztalatairól kérdeztük.

2013 augusztusában hívott fel dr. P. Tóth Béla tiszteletes úr, hogy a korábbi főszerkesztő nem tudja vállalni tovább a lap szerkesztését, nyakunkon az őszi szám, tudnék-e segíteni továbbvinni a gyülekezeti kiadványt.

A felkérés váratlanul ért, időnk sem volt túl sok, éppen ezért gyorsan kellett cselekedni. Tördelünk akkor nem volt, a gimnázium egyik diákja vállalta el a munkát: éjszakánként megosztott képernyőn terveztük, hogyan hozhatók össze az oldalak a sok-sok bemutatkozó presbiteri fotóval.

Aztán lett pontos menetrend, a gyülekezetünket adományként kívülről is segítő tördelő áldásos munkája, illetve végül egy profi szakember is, aki már az e-mail-es lapszám kialakításában is segített.

Nagyon jó érzés volt megtapasztalni, ahogy a gyülekezet tagjai, az intézményvezetőink, a zenei területen tevékenykedők is az első felkérésre megmozdultak, és számoltak be az általuk végzett szolgálatról, vagy akár a hitbeli mély élményeiről, megtérésük történetéről Mélybenéző rovatunk számára.

A szolgálat különleges formája ez a lap, ami egyrészt az együtt munkálkodás révén közelebb hozza azokat a testvéreket is, akikkel vasárnaponként sokszor csak egy áldás, békesség és egy mosoly a kapcsolódási pont. Másrészt, túl azon, hogy a lapban a híradásokon keresztül sok mindent megmutathattunk a gyülekezetünk, intézményeink életéről, vagy akár a zenei élet kivirágzásáról, fejlődéséről, a testvérek öszinte vallomásain keresztül talán olyanoknak is segíthettünk, akiknek épp egy-egy hasonló, nehezebb élethelyzetben kellett helyt állniuk.

Az évek mindenki életében időnként új kihívásokat tartogatnak, és van, hogy egy-egy feladatot el kell engedni, és egyik másik fontos szolgálatot felvenni helyette. Nem könnyű döntések ezek, de a segítség felülről, atyai gondoskodás révén érkezik, hogy merjünk továbblépni, a fókuszát áthelyezni, az erőforrásokat átcsoportosítani – tudván, hogy vezetést és segítséget kapunk az előttünk álló új feladatokhoz, kihívásokhoz is. Ahogy az ige is biztat: „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.” (Fil 4,13)

Hálás vagyok ezekért az éveket, a sok új gyülekezeti találkozásért, a lapszerkesztésben részt vevő csapatért, és ezúton is nagyon köszönöm mindenkinek, aki ez idő alatt időt és energiát szánva, a lelkét is megnyitva előttünk, írásaival, gondolataival hozzájárult ezeknek a lapszámoknak a megvalósításához, mindannyiunk épülésére.

Soli Deo Gloria!

Kolos Emőke, a Kehely leköszönő főszerkesztője

Külső-belső megújulás - a szentélyrekesztő és az úrasztalának „reformációja”

A templombelső kialakítása sohasem csak ízlés, tehetség és lehetőség kérdése, hanem mindenekelőtt az istentiszteletről való hitvallás. Szentendrán kiváltságos helyzetben vagyunk, mert pár lépéssel átérünk az ortodox templomok egyikéből a római katolikus templomok valamelyikébe - szembeötlő a különbség belső kialakításuk között! Az előbbieken az istentisztelet központi elemeként az ikonosztáz áll előttünk, míg az

utóbbiakban ennek helyén az oltárt találjuk. Amikor a reformáció valósággal kiüríti a templomot, nemcsak "tiltakozik" az igaz istentiszteletet elfedő külsőségek ellen, hanem a szó eredeti értelmében "pro-testál", azaz "kiáll" valami mellett. Azért kerül az oltár helyére az úrasztala, hogy Jézusnak a kereszten elvégzett egyszeri és tökéletes áldozatára emlékeztessen minket, hogy ez által önmagunkra már mint megkegyelmezett bűnös emberekre nézhessünk, akik hivatalosak a Bárány menyegzői asztalához, s akik immár szabadok hálából egész önmagukat adni élő és Isten számára kedves áldozatként (Róma 12,1-2). Az Úr kegyelmének ezt a hihetetlen, felszabadító, örömteli és hívogató

csodáját hirdeti a templombelső középpontjában álló asztal. Nem kevesebbet, de nem is többet! A szószék is, és a padok is mind erre néznek, illetve mutatnak. Adja a Szentlélek, hogy megéljük ennek valóságát istentiszteleteinken, úrvacsorai közösségeinkben!

Templomunk belső elrendezése többször változott az eltelt 100 év alatt. A legnagyobb változás nyilván akkor történt, amikor a templom is "megreformálódott", azaz ortodoxból reformátussá lett, s az ikonosztázt felváltotta az úrasztala, a szószék és a padok. Egy 1932-es fénykép bizonyosága szerint ilyen egyszerű volt eredetileg templomunk berendezése. Később készült el az úrasztala körüli kerítés, eredeti megnevezése és funkciója szerint a szentélyrekesztő. Ezzel a berendezési tárggyal ma is gyakran lehet találkozni római katolikus, de evangélikus templomokban is az oltár körül, kiemelve ezzel az oltár szentségét, érinthetlenségét - következésképpen pedig a papok szentségét is, akik egyedül hivatottak ide belépni. Ez a szemlélet idegen a mi református gondolkodásmódunktól, mind az istentisztelet teológiai

értelmezése, mind pedig az egyetemes papság elve miatt. Ezért döntött presbitériumunk ennek elbontása mellett. Hadd hirdesse templombelsők is, hogy Jézus áldozata következtében nincs már semmi, ami elválaszthatna minket Isten szeretetétől! A szentélyrekesztő elbontásával együtt megújítjuk az úrasztalát is, a mostani szekrényt valódi asztalra cseréljük, hogy egyértelmű legyen templomunk berendezésének szimbolikus üzenete. Nem öncélú újítás miatt döntött így a presbitérium, hanem azért, mert előregedett kárpitjainkat szükséges megújítani. De a külső

megújulás csak akkor van a helyén, ha az párosul bensőnk átvizsgálásával is!

Ha majd erre az új asztalra tekintünk, ami stílusában is és szimbolikájában is a régihez igazodik, jusson eszünkbe az a csodálatos szabadság, amivel közeledhetünk Istenünkhöz, aki régtől fogva vár minket! Bárcsak minél többen újulnánk meg hitünkben ezen a helyen!

Harmathy András – lelkész

A Szentendrei Református Férfikör (SZERFI) beszámolója

Isten kegyelméből és a Szentlélek erejével folytattuk szolgálatainkat. Íme, az elmúlt időszak eseményei:

Palacsintasütés

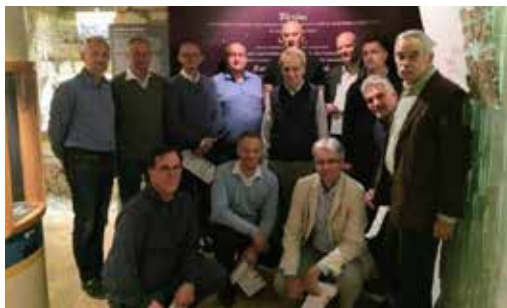
Szeptember 1-én 400 palacsintát süttünk, és leptük meg vele a vasárnapi gyülekezetet. Jó volt ismét átélni az év eleji diakóniai disznótör során megtapasztalt élményt, hogy jobb adni, mint kapni. Külön felemelő volt, hogy asszonytestvéreinkkel közösen szolgálhattunk a gyülekezet közösségének.

Temetőtakarítás

Talán kevésbé ismert, de van gyülekezetünknek egy lezárt temetője. Ennek rendszeres gondozását a férfi közösség felvállalta. Komoly feladat ez! Köszönet Virág Zoltán és Frenkó István testvérünknek, akik szervezik és mozgatják az ebben a szolgálatban rendszeresen részt vevő férfitestvéreinket. Külön köszönet annak a gimnáziumi osztálynak, akik októberben velünk együtt vettek részt a takarításban.

Október 5-én az oviban főztünk

Bográcsgulyást készítettünk 200 fő részére. Köszönet azoknak, akik ebben részt vettek: Szávai Csabának és édesapjának, Zoltánnak, Tóth Andrásnak, és köszönjük az óvoda részéről a bizalmat! A férfikör rendszeresen végez szolgálatot az óvodában. Az ovisok szüleivel végzett májusi kerttakarítással és a mostani főzéssel is szeretnénk cselekvőleg is kifejezni gyülekezeti összetartozásunkat.

Csendesnap

Október 26-án - a Bibliamúzeumban férfiköri csendesnapot tartottunk, ahol Timár Gabriella múzeumvezető asszony hitvalló tárlatvezetése és Szalai Zsolt gondnok úr tanítása által is mélyülhettünk hitünkben. Isten megáldotta beszélgetésünket, közelebb kerültünk Istenhez és egymáshoz. Szeretnénk ezúton is megosztani a gyülekezettel, hogy mire jutottunk a nap során:

„Isten akaratából és szeretetéből, hit által lehet Isten életadó igéje számunkra is a Biblia. A testté lett Ige, a feltámadt Jézus Krisztus, aki életünkbe lépve képes megcselekedni, hogy újjáteremtsen bennünket is, ahogy tette ezt a világ kezdetén. Életmentő szándéka szerint azt akarja, hogy mi magunk is Isten nevét dicsőítve, hitvallói legyünk ebben a világban, és teremjük a megtérés gyümölcseit.”

Végezetül

“Azt akarom tehát, hogy a férfiak mindenütt büntől tiszta kezeket felemelve imádkozzanak harag és kételkedés nélkül.” (1Tim 2,8)

2017-ben ez volt az elindító áldó ígék. Töretlenül valljuk, hogy a hittel és imádságos szívvel Istenhez forduló élet az, amely Neki tetsző, gyümölcsöző életként termőre fordulhat. Ebbe a közösségbe hívunk és várunk minden gyülekezetünkbe tartozó férfi testvérünket!

Váradai Zsigmond

Ünnepi rend - 2019. december

December 1., vasárnap

8 óraker közös kelyhes,
10 óraker külön kelyhes úrvacsorával ünnepi istentisztelet

December 8., vasárnap

16 óra: adventi ökumenikus kórushangverseny a Református Gimnáziumban

December 23., hétfő

19 óra: úrvacsorai előkészítő

December 24., kedd

15 óra: családi istentisztelet

December 25., szerda

karácsony első napja: 8 óraker közös kelyhes,
10 óraker külön kelyhes úrvacsorával ünnepi istentisztelet

December 26., csütörtök

karácsony második napja: 10 óraker ünnepi istentisztelet közös kelyhes úrvacsorával

December 31., kedd

18 óra: óévi istentisztelet

Január 1., szerda

10 óra: újévi istentisztelet

Gimnáziumi hírek

Szeretettel köszöntöm a Kehely újság olvasóit gimnáziumunk újraindulása óta eltelt 21. tanévében. Sok és jelentős változást hozott ez a tanév iskolánk életében. Az épület bővítése során új lehetőségek nyíltak meg az oktatás területén. Jelenleg minden osztályunk az osztálylétszámnak megfelelő nagyságú tanteremben tanulhat. Így már nincsenek 26 vagy 24 fős osztályok. Az induló ötödik osztályosok két harminc főt befogadó osztályteremben kezdhették meg a tanévet. Újdonság még, hogy szeptembertől pedagógiai asszisztens segíti a tanárok munkáját.

A tanári kar ebben a tanévben két újítást vezetett be. Ezeknek célja a diákok terhelésének csökkentése és a tanórák még inkább élvezetessé tétele. Az egyik, hogy minden osztályban mindennap a harmadik és negyedik órát tömbösített óraként tartjuk meg. Így több lehetőség nyílik arra, hogy a diákok csoportokban végezzék a feladataikat, egymással kooperáljanak, és egymást segítve tanulhassanak. Ez a mai kor munkavállalói számára már alapkövetelmény. Az összevont órának köszönhetően a felszabaduló szünet idejét az ebédelési idő meghosszabbítására használtuk fel. Másik nagy újítás, hogy tavasszal iskolai projekthez tartunk az 5-10. évfolyamokon, ahol a diákoknak más-más témában kell munkálkodniuk, projektet végrehajtaniuk, így lehetőségük lesz csoportos tevékenység gyakorlására, ami teljesen más, mint a szokásos tanórai rend. Ezzel párhuzamosan a 11-12. évfolyamosaink már az érettségire koncentrálnak, és próbaérettségi feladatokat oldanak meg.

Az új tanévben is folytatódnak korábbi hagyományaink. Így a Szülők iskolája is, de kicsit másként, mint eddig. Hagyomány, hogy a hétkezdő áhítatainkra lelkészeink mellett vendégelőadókat is meghívunk. Így ebben az évben járt már nálunk dr. P. Tóth Béla tiszteletes úr, Nyilas Zoltán esperes úr, dr. Steiner József tahitótfalusi baptista lelkész, aki a Baptista Szeretetszolgálat és a Magyarországi Baptista Egyház Oktatási Központjának missziói lelkész-igazgatója. Csendesnapunkon Miklya Luzsányi Mónika író, szerkesztő, publicista és dr. Somody Imre, a Pharmavit Rt. volt elnök-vezérigazgatója tartott előadást diákjainknak, akik az előadáson hallottakat tanáraikkal csoportbontásban beszélhették meg.

Szeptember óta folytatódik az iskola és az egyházközség között az a párbeszéd, amelynek célja egy Intézményfejlesztési Terv elkészítése. Ennek a folyamatnak az alapját képezi az a felmérés, amelyben az előző tanévben a tanárok, a diákok (9-12. évf.) és a szülők vettek részt, illetve

az a presbitérium által elkészített anyag, amely az iskola számára készített presbitériumi ajánlásokat tartalmazza. A kérdőívek elemzése, kiértékelése szakértő segítségével elkészült. Most a fejlesztési terv konkrét célkitűzéseit foglalmaztuk meg, amit a terv kidolgozása követ, majd ennek eredményét véleményezi a presbitérium.

Októberber 23-án a városi megemlékezésen iskolánk színjátszó csoportja Sípos Dávid tanár úr vezetésével adta az ünnepi műsort, melynek címe „Menni vagy maradni – vívódások”. A színdarabot a tanár úr írta és rendezte. Közreműködtek még a 9. a osztály tanulói. A megemlékezés keretében a 12. b osztály két diákja is díjat vehetett át: Szentgyörgyi Máté a Kucsra Ferenc-díjat, Ország Adél pedig a Jó tanuló, jó sportoló díjat. Gratulálunk mindkettőjüknek.

Nagy feladatot jelentett iskolánk számára, a 9-11. évfolyamosok külföldi nyári nyelvtanfolyamának előzetes megszervezése, a szülők pontos tájékoztatása és az igényfelmérés megszervezése, illetve lebonyolítása. A felmérésből kiderült, hogy diákjaink 78%-a angol, 16%-a német és a többiek francia nyelvtanuláshoz szeretnének a nyelvet gyakorolni. 85% csoportos, 15% pedig egyéni szervezés keretein belül utazna a nyáron két hétre idegen nyelvtanuláshoz. A témában folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, hogy a végleges döntésben segítsük a diákjainkat. Részletes információkat az alábbi weblapon is kaphatnak az érdeklődők: <https://tka.hu/nyelvtanulas>

Novemberben a 12. évfolyamosok szalagavatójára készül az iskola, de mellettük már a következő tanév felvételi előkészítése is elkezdődik: <https://szrg.hu/felveteli>

Örömhír, hogy a HVG idei iskolarangsorában a 45. helyen található intézményünk, ami az egyházi rangsorban az országos 8., a református iskolai rangsorban a 2. és Szentendrén az 1. helyezést jelenti.

„Mert nem a félelem lelkét adta nekünk az Isten, az erő, a szeretet és a józanság lelkét.” 2Tim 1,7

Áldás, békesség! Soli Deo Gloria!

Földi János - igazgató

Szentendrei Református Hírlévi

Kiadja: az egyházközség – **Cím:** 2000 Szentendre, Rákóczi F. utca 14.

Telefon: 06 26 310-524 – **Felelős kiadó:** dr. Harmathy András

Főszerkesztő: Bogátiné Schütz Gabriella

Olvasói levelek: [szentendre@\[kukac\]reformatus.hu](mailto:szentendre@[kukac]reformatus.hu)

Tördelő: Gyenes Norbert • **Nyomtatás:** Technova Digitális Nyomda

A kiadványunkban megjelenő cikkek, írások nem feltétlenül fedik mindenben a szerkesztőség véleményét, hanem elsősorban azok szerzőinek gondolatait tükrözik.

Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban. Ezt azért írtam nektek, akik hisztek Isten Fia nevében, hogy tudjátok: örök életetek van. 1Jn 5,12-13

Óvodai bepillantó

Szeptemberben nagy izgalmak között kezdtünk bele a tanévbe, hiszen sok minden változott a nyáron. Nagyon jó volt végre megismerkedni az új kisóvodásokkal, az új családokkal. Az azóta eltelt időben a legapróbbaknak sikerült megtanulni, kik az óvó nénik és dajka nénik, honnan jön a tízóraik, kivel jó együtt rajzolni vagy autózni, a rutinos óvodások pedig büszkén bizonygatják, hogy ők már nagyok, és nyugodtan rájuk lehet bízni a kisebbek terelgetését.

Hogy még jobban megismerhessük egymást, október 5-én családi napot szerveztünk az óvodában. A gyülekezet ifjúsága bábelőadással nyitotta a napot. A „Melyiket a kilenc közül” mese átdolgozott változatát adták elő humoros és lebilincselő módon, melyet a gyerekek tártott szájjal figyeltek. Rövid áhítat után a játék vette át a főszerepet, hiszen nyolc állomáson különféle próbákban lehetett kipróbálni, ki milyen ügyes célbadobásban, dobztorony-építésben, óriás puzzle kirakásában, vagy éppen zsákban futásban. A játékok alatt egy-egy órára összegyűltek előbb az édesapák, majd az édesanyák, hogy beszélgessenek családi modellekről, szerepekről, apaságról, anyaságról. Fontos időt szakítani a rohanásban arra, hogy ezekről a fontos témákról közösen beszéljünk, jó lenne ezt folytatni a jövőben is!

Az ebéd előtti kis időben mindannyian összegyűlünk még egyszer az óvoda tornatermében közös játékokra, éneklésre, a nap lezárására. A délelőtti folyamán közösen készített alkotás is elkészült ekkorra, így nagy tapsvihár közepette meg is tudtuk csodálni. Az óriás falap közepén lévő

Simon András-grafikát keretező színes tenyérlenymatok méltó emlékei ennek a napnak, jó felnézni rá mindig, mikor belépünk az óvodába.

A délelőtti folyamán egyre többször szűrődtek be az épületbe finom illatok az udvar felől, ahol a gyülekezeti férfikör néhány tagja már kora reggel óta sürgött-forgott a bográcsok körül. Az izgalom nagy volt, hiszen még egyikük sem főzött ekkora adag gulyáslevest, de kóstolás után kiderült, hogy az aggodalom felesleges. A finom levesre a családok által hozott temérdek sütemény tette fel végül a koronát.

Az óvodai élet hétköznapjait sok más esemény, program is színesíti. Bábelőadások, erdei kirándulás, meseterápiás barangolás a gyerekeknek, verőcei tanulmányút a testvéróvodánkba a felnőtteknek. Nem unatkozunk, mindig történik valami. Azonban a sok program mellett jó „csak úgy” a csoportban is lenni, együtt, háborítatlanul, mert ilyenkor tudunk megtanulni igazán egymásra figyelni, hangzavarban és csöndben egyaránt. Jó megállni a folyosón rövidebb vagy hosszabb időre, kérdezni, vagy csak beszélgetni, munkatársak, szülők egymás között.

Dobrik-Lupták Sára - óvodavezető

Vallomások bibliaköri alkalmainkról – Pilisszentlászló

„Mert ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” Mt 18,15-20

Pilisszentlászlói Beszélgető Körről szól ez a pár sor. Mint lelkész, szupervízor, de leginkább egy közösség tagjaként írom, aki ismerkedni szeretne azokkal, akikkel istentiszteleteken találkozok. Már tizenhat éve, hogy az öntetlenül és rendszeresen kölcsönkapott római katolikus kápolnában minden hónap utolsó vasárnapján református jellegű gyülekezet alakul. Olyanok közössége, akik tősgyökeresként, jöttmentként, jött-maradtként szeretnék felekezettől függetlenül saját falujukban együtt dicsérni az Istent, meghallgatni hogyan is hangzik ma az üzenet. Megélni azt, hogy nekünk szól. De hát ki is ez a "nekünk?" Kik is vagyunk az a "Mi" akik úgy folytatjuk, hogy "Atyánk?" Persze megnyugtató, biztató, felemelő újra és újra hallani, hogy "szeret", hogy "hajunk szálát számon tartja", hogy "tudja dolgainkat", hogy "nevünket feljegyzí az élet könyvében". Kik azok, akiket szeret az Isten, kinek is tudja dolgait, kiket is jegyez fel magának? Úgy hisszük, hogy mi is azok vagyunk, és hát ezért beszélgetünk.

Ha a bibliai "szeretteinkre" gondolunk, mit is gondolhatnak ők, drága, szentéletű ósatyáink, mikor látják, hogy velük, életük mindenféle történeteivel oly részletesen foglalkozunk? Van mire nyilván büszkék, van mit kevésbé jegyeznének fel a szent iratok sorai között, Ádám, Noé, Ábrahám, Dávid, Máté, Pál apostol. Soroljuk még? Őket

szereket és adja elének példaként. Valahogy így gondolva magunkról és egymásról is, felemelő egy pilisszentlászlói közösségben is tudni, tudhatni egymásról. Nevezük kereszttyén önismereti és egymásismereti körnek? Nevezük, bár ez mint név most nem kötelez, csak annyit tesz lehetővé, hogy elmondhassuk: megható, felemelő, megtisztelő, megrendítő, mikor már nemcsak annyit tudunk, hogy János a neve, de azt is, hogy nagyapjáról kapta, meg hogy még mindig érzem nagyapám keze szorítását, mikor vitt magával a templomba, meg hogy a tiszteletes úr biztató hangja fülemben cseng, meg azok az illatok még mindig az orromban, a prédikációra már nem, de hogy mi közöm van a Mindenhatóhoz, azokra mind emlékezem és ez nem a múlt, hanem a jelen. Mert így lettem és vagyok református, katolikus, kereszttyén, hívó. Kaptam valamiket, hoztam és adom tovább nektek, és kapom tőletek. Igazából rajtatok keresztül Atyáink Istenétől, Ábrahám, Izsák, Jákób Istenétől. Megismerve őket, titeket, magamat, megismerem Őt, aki történeteken keresztül, történeteiken keresztül, történeteimen keresztül van jelen ma is. Mindnyájunknak története van, fontos története. Hát így és ezekről beszélgetünk Pilisszentlászlón, havonta egyszer a jövő év júniusáig.

Victor István – lelkész, mentálhigiénés szakember

„Nagyobb boldogság adni, mint kapni.” – Gondolatok az adakozásról

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16).

János evangéliuma idézett része talán az egyik leggyakrabban elhangzó igeszakasz. Vajon az adakozás kapcsán ez jut-e eszünkbe elsőnek? Gyanítom, hogy nem, vannak ennél sokkal sűrűbben idézett igeversek is, mint például a címben feltüntetett szakasz az Apostolok cselekedeteiből. Pedig Isten ezzel a tetteivel mutatta meg számunkra legegységesebben, hogy mit jelent a szeretettel való adakozás, és Jézus földi életével és kereszthalálával meg is mutatta, mit jelent ez a gyakorlatban. Karácsony közeledtével megszaporodnak az adományozásra hívó cikkek, hirdetések, kampányok, de azért jó tudni azt, hogy sok szervezet egész évben foglalkozik a rászorultaknak való gyűjtéssel. Felmerülhet a kérdés, hogy keresztyén emberként hogyan lehet biblikusán az adakozáshoz hozzáállni?

Pál apostol korintusbeliekhez írott második levele 8. és 9. fejezete részletesen ír az adakozás módjáról, ebből osztanék most meg néhány alapvető gondolatot. A 8,5 versben azt írja Pál, hogy „... először önmagukat adták az Úrnak, ...” Az adakozás, mint a teljes keresztyén élet, azzal kezdődik, hogy életünket átadjuk az Úrnak, és ebből fakad minden későbbi cselekedetünk is. Pál arra is felhívja a figyelmünket a 8,11 versben, hogy „a cselekvést is vigyétek véghez, hogy amilyen készséges volt a szándékotok, olyan legyen a véghezvitele is...”. Fontos, hogy az adakozás terén se maradjunk meg a szándéknál, hanem váltsuk

azt tettekre. Ugyanitt az apostol azt is jelzi felénk, hogy az adakozás „... erőtköz mértén!” történjen. Ez nemcsak a pénzadományra igaz, hanem a szolgálatra is, hiszen utóbbi túlvállalása akár Istennel és embertársainkkal való kapcsolatunk rovására is történhet, ami biztosan nincsen összhangban Isten szándékával. A 9,5 versben Pál arra szólít minket, hogy adományunk „úgy legyen készen, mint hálaáldozat, nem pedig mint kényszerű adomány”. A világ Teremtője elboldogulna a mi adományunk nélkül is országa építésében, ezért a kényszer leghalványabb jele se legyen bennünk, ha adakozunk. Inkább legyünk hálásak Istennek, hogy behív minket szolgálatába, munkatársai lehetünk, és adakozásunk révén a tőle kapott javakat az általa meghatározottak szerint használjuk. A 9,7 versben azt olvassuk, hogy „Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében”. Fontos, hogy felelős és átgondolt legyen adakozásunk, olyan helyre adjunk, ahol ténylegesen szükség van, vagy arra használják adományunkat, amire adtuk. Keresztyén ember legjobb, ha keresztyén misszióra (beleértve egy gyülekezet működését, fejlődését is), Isten országának építésére adakozik, és ebben vállal szolgálatot. Végül az apostol a 9,13 versben felhívja figyelmünket arra, hogy „e szolgálat eredményességéért dicsőítik majd Istent”. Az adakozás legfőbb célja – összhangban keresztyén életünkkel – Isten dicsőítése. Úgy gondolom, ha megfogadjuk Pál idézett iránymutatásait, és imádságban kérjük Istent, hogy adakozásunkban is vezessen, akkor teljes mértékben át tudjuk élni a Jézus által ígért boldogságot.

Szalai Zsolt – gondnok

Az első ajándékok: arany, tömjén és mirha

„Bementek a házba, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt. Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát.” Máté 2,11-12.

Minden keresztyén gyermek tudja már az óvodában, hogy a napkeleti bölcsek milyen ajándékot vittek a kis Jézusnak. Ám ritka az a felnőtt, aki látott már, vagy a kezében tartott, szagolt volna valódi mirhát és tömjént. Hogy néznek ki, milyen az illatuk, mire valók ezek a növényi részek? Erről szól ez a kis írás.

Valójában mind a tömjén, mind pedig a mirha nem más, mint az ókori világ drága füstölő- és illatszerrei. Ám ennél jóval többet jelentettek, és jelentenek ma is, hiszen manapság már nemcsak füstölésre, de kozmetikumként, bőrápolásra és gyógyításra belsőleg is használják mind a tömjént, mind a mirhát. A tömjén és a mirha is tulajdonképpen egy gyanta, melyek a fa kérgén ejtett metszések nyomán termelődnek. Évente két-három alkalommal lehet gyűjteni a gyantát, melyet a fák általában nyolc-tíz éves koruktól fogva termelnek. Kézrel gyűjtik, szárítják, majd osztályozzák színek és minőség szerint a gyantákat, melyek a mai napig is luxuscikkeknek számítanak. Mindkét fa őshonos az Arab-félszigeten és Afrikában is.

A tömjént Menyhért adta a kis Jézusnak. A világ legkeresettebb tömjénjét a mai napig a több fajt számoló Boswellia – balsamfa – fajok közül a Boswellia sacra, azaz a szent tömjénfa adja. Gyantája könnycsepp alakú, és édeskés, friss, erőteljesen citrusos illatot áraszt. Színük az áttetsző fehértől a sárgán át a világoszöldig is terjedhet, mely utóbbiak a legértékesebbek. Több mint 4000 éve a mai napig is használják füstölésre. A legújabb kutatások pedig arról számolnak be, hogy amellett, hogy lazító, relaxáló hatású, jól alkalmazható légúti fertőzések esetén is, hiszen a köhögést csillapítja, ha illatát

belélegezzük. A tömjén az egyik legősibb bőrápoló szer. Csökkenti a ráncok mélységét, elősegítik a bőr regenerálódását, jól alkalmazható a sebek, hegek, forradások, műtéti varratok utókezelésében. Ezen túlmenően ápolja és fertőtleníti, csökkenti a gyulladást és a viszketést a száraz ekcémás bőr esetében. A Közel-Keleten a tömjént belsőleg is fogyasztják erős fertőtlenítő hatása miatt, így például a száj tisztántartásához mint rágógumit rágják, mely friss leheletet biztosít, és az emésztésre is jó hatással van.

A mirhát Boldizsár vitte a kis Jézusnak. A mirha a *Commiphora*-fajok gyantája. Ebbe a nemzetségbe, több mint 190 faj tartozik. A kutatók legtöbbször úgy gondolja, hogy bár minden fajból vonható ki gyanta, a klasszikus korokban a ma *Commiphora myrrha*ként ismert faj nedvét

alkalmazták. A kérget teljesen lehántották, és így jutottak az aromás gyantához, mely szabálytalan cseppekben dermed meg, vörössárga, barnászörös színekben. Felületük tompa fényű, porosnak tetsző. A mirha a tömjénhez hasonló formában került a piacra, de – egyes források szerint – ára akár annak kétszerese is lehetett. A mirha sokkal mélyebb, földesebb, édesebb, balzsamosabb illatú, mint a tömjén, és színe sem áttetsző, hanem inkább vöröses, barnás. A bibliai időkben is használták olívaolajba áztatva mint bőrápoló szert. A mirha erős gyulladáscsökkentő, fertőtlenítő hatással bír, így fekélyek, furunkulások, vágott sebek, sérülések gyógyítására is használták. Az 1996-ban megjelent Brit Gyógynövénykönyv is ajánlja a mirhatinktúrát szájbölgöetésre és fekélyekre.

Bogatiné Schütz Gabriella

Adventi kalendárium másképp

Advent a várakozásról szól, és nem csak a gyerekek szeretik számolgatni, hányat kell még aludni karácsonyig. Mi lenne, ha idén egy saját készítésű adventi kalendáriummal lepnénk meg a szeretteinket? Ebben a kalendáriumban azonban az édességek, apró ajándékok helyett valami egészen más lapul. Ez a kalendárium egy személyre szóló ajándék, melynek készítése nemcsak örömet okoz annak, aki kapja, és annak is, aki adja, hanem a kapcsolatunkat is erősíti.

Az első adventi kalendáriumokban szentképek rejtőztek, majd később bibliai idézetek. Ma a legtöbbünknek az ablakos, csokoládét rejtő, gyerekeknek szóló naptár jut az eszünkbe. Az advent a fény eljövételére való várakozás időszaka, ám nem csak a gyerekek szeretnek várakozni, izgatottan bontogatni az apró meglepetéseket, kinyitni a huszonnégy ablakot. Készítsünk saját adventi kalendáriumot, ám ez alkalommal, ne pénzen megvehető ajándékot rejtünk el bennük, hanem 24 üzenetet. Készíthetjük a szüleinknek, a gyerekünknek, a párunknak, vagy a barátainknak, rokonainknak.

Az adventi kalendáriumot pár száz forintból is elkészíthetjük, hiszen nem kell más hozzá, mint huszonnégy kisméretű boríték, melyekben egy cédulára felírhatjuk az aznapi üzenetet. A kész borítékokat már csak egy minicsipesszel kell rögzíteni egy szép szalagra, de felragaszthatjuk egy színes fenyőfa alakra kivágott kartonpapírra is.

Az egyes borítékokba rejtünk el cédulákat, melyekre írhatunk olyan mondatokat, melyek úgy kezdődnek, hogy „azt szeretem benned, hogy”, vagy „azt tanultam tőled, hogy...”, vagy „arra emlékszem a legszívesebben veled, hogy...” és így tovább. Nem kell nagy dolgokra gondolni, vagy világmegváltó tulajdonságokkal illetni az ajándékozottat. Maga az egyszerű valóság is megható tud lenni, és hatalmas örömet okozhatunk ezzel a másiknak. Ha valóban őszintén rászánjuk az időt, hogy végiggondoljuk, hogy miért is szeretjük az anyukánkat, a férjünket, a feleségünket, a gyerekünket, és ebből huszonnégyet találunk

- persze ez nem szokott menni egy ültő helyben, ami nem is baj -, és azt leírjuk huszonnégy kicsi cédulára, az valóban gyönyörű ajándék. Ennek a kalendáriumnak az elkészítése tökéletes párterápiás, családterápiás gyakorlat is egyben, sőt rávilágít arra, miért is vagyunk együtt kedvesünkkel, mit látunk benne. Sok esetben ő nincs is ezekkel a dolgokkal tisztában, és nem tudja például, hogy azt is szeretjük benne, hogy a kezét a feje alá téve alszik el. Végül, akinek van kedve, mindezt kiegészítheti egy szép bibliai idézettel, igével is, mellyel akár közelebb hozhatjuk a mindennapjainkba Jézust, és az ő egyik legfontosabb tanítását: „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást!” (Jn 13,34-35.)

Az adventi kalendárium elkészítése közben önmagunkról is tanulhatunk, és amellett, hogy saját fejlődésünket is elősegíthetjük, a kapcsolatainkat is építjük, legyen az szülő-gyerek, pár-, vagy rokoni kapcsolat. Hiszen ilyenkor végiggondoljuk, hogy vajon minek örülne a megajándékozott, és arról is képet kaphatunk, mit is jelent nekünk ő, milyen szerepet játszik az életünkben. Ha pedig nem vagyunk elégedettek a végeredménnyel – azaz a kapcsolatunkról alkotott kép már nem felel meg a valóságnak -, mindig van lehetőség változni. Tegyük meg mi az első lépést, és látni fogjuk, hogy a szeretet minden legyőz.

Bogatiné Schütz Gabriella

Interjú Kormos Marikával

Mosolyog és segít. Félállásban a gyülekezetünknek, a gyülekezetünkért dolgozik, ideje nagy részében szervez, összehangol, irányít, beszélget, telefonon ügyet intéz. Pontos, precíz, mindent fejben tart, és nagyon szerény. Ő a mi Marikánk, aki nehezen mondott igent az interjúra, de végül úgy döntött, ha ezzel segít nekem, megteszi. Ezúton is köszönet érte. Élmény volt vele beszélgetni, melynek során nemcsak azt tudtam meg, hogyan találkozott először az Úrral, de azt is, hogy milyen náluk a karácsony.

Mesterséged címere? Mi a szakmád, mit tanultál?

Kereskedelmi szakközépiskolában érettségiztem, majd később, munka mellett végeztem el a kereskedelmi technikumot és a kereskedelmi menedzseri képzést. A gyerekek érkezéséig ezen a vonalon dolgoztam.

Hogyan kerültél Szentendrére és a szentendrei gyülekezetbe?

A férjem, Árpád mindenképpen a Duna mellett szeretett volna lakni, és én is beleszerettem a gondolatba. Itt vásároltunk telket, építkezést terveztünk, ezért is költöztünk ki 2002-ben albérletbe, miután megszületett a három gyermekünk. Amikor kiderült, hogy újabb taggal bővül a családnak, tudtuk, hogy nem várhatunk tovább, sürgősen kertes házra van szükségünk, így végül elálltunk a terveinktől és megvettük azt a házat, ahol most is élünk. A gyülekezettel is ekkor kezdtünk el ismerkedni. Bár nehéz volt elengedni és jó ideig visszajártunk még a Budai Református Egyházközségbe, végül igazi otthonra leltünk a szentendrei gyülekezetben.

Hogyan talákoztál először az Úrral? Emlékszel?

Nem hívő családban nőttem fel, ők sajnos még mindig nem tértek meg és ez nagy fájdalom számomra. Amikor Árpád megkérte a kezem, elmondta, ő úgy tervezi a vásárnapokat, hogy istentiszteletre megyünk, megebédelünk valahol és múzeumba megyünk a gyerekekkel. Vices, mert az egészből egyedül az istentisztelet ellen nem volt kifogásom, a többit nem értettem. Miért kéne nekünk minden vásárnap múzeumba mennünk és étteremben ebédelnünk? Végül a többi nem is vált valóra. Sosem terveztem egyházi esküvőt, azt éreztem, hogy akkor kell ott házasodnom, ha majd jelent is ez számomra valamit. Árpáddal nem is volt kérdés, hogy így kötjük össze az életünket. Így visszanezve azt mondanám, hogy bár nagyon régóta éreztem Isten keresését, az első igazi találkozásom az esküvőnkön volt. Éreztem, hogy ott van velünk, hogy nemcsak ketten kötjük össze az életünket, hanem igazából Neki mondok igent. És ez az igen nagyon boldoggá tesz.

Most a szentendrei gyülekezet életét segíted, koordinálsz, tartod kézben. Mit jelent számodra ez a szolgálat?

Hosszú évek óta szolgálom a gyülekezetben, és már elég régóta megfogalmazódott bennem a gondolat, hogy a lelkeszeink túl vannak terhelve, és annyi mindent végeznek, ami nem szigorúan lelkeszei munka, mennyi terhet le lehetne venni róluk. Így évekig imádkoztam azért, hogy legyen

segítőjük ebben a munkában. Hálás vagyok Istennek, hogy rám bízta ezt a szolgálatot. Szeretem ezt a szót, mert hiszem, hogy a munkánkkal is Isten által rendelt teremtésünket töltjük be, Neki és Vele szolgálunk. És az Istennel való közös munka nekem azt jelenti, hogy ha kell, magunkon túllépve a másik emberért élünk, és neki teremjünk gyümölcsöt.

Nemrégiben beszéltem valakivel, aki azt mondta: nem azt fogja kérdezni az Úr, hogy bizony kitakarítottál, mosogattál-e, hanem hogy hogyan használtad fel a tehetséged, hogy azzal is az Úrnak tetsző életet élj. Ez valahogy bennem maradt. Neked mi a tehetség? Mit kaptál az Úrtól?

Ezzel a kérdéssel sokat küzdök. Hol van a helyem, azt természetesen amire Isten teremtett, vajon jó eszköz vagyok-e az Ő kezében? Nagyon szeretek emberekkel foglalkozni. Ennél is jobban szeretem Isten munkáját meglátni a pillanatokban. Úgy érzem, ezt kaptam az Úrtól, érezni az emberek rezdüléseit és őket Hozzá vezetni. Ennél jobb dolgot elképzelni sem tudok.

Mi volt az életedben a legnagyobb krízis, amit ha nincs a hit, akkor egészen másképp is alakulhatott volna a sorsod?

Sok krízis volt és van is az életemben. És valószínűleg mindegyiknél mondhatom, ha nem hinnék Istenben, akkor másképp alakulhatott volna a sorsom. Nekem azt hiszem a legnehezebb terep a szeretetlenség megélése. Ezzel bőven van dolgom, hogy ne ez irányítson, hogy elég legyen Isten szeretete. Ez azért is nehéz, mert Isten szeretetét a másik emberen keresztül is megtapasztaljuk, és ha ez nincs, akkor én biztosan összetörök. De hiszem, hogy semmi sincs véletlenül, így azt gondolom, a kríziseket is azért kapjuk, hogy Istenhez kerüljünk közelebb.

Hogyan készülsz karácsonyra? Mesélsz erről egy kicsit?

Azt mondanám ahogy öregszem, egyre inkább zavarnak a külsőségeink. A nagyobb családdal is nehéz megértetni a karácsony lényegét. Mi otthon, Árpáddal és a gyerekekkel kihúzzuk egymás nevét, és 24 meglepetésszákocskát készítünk a másoknak, az advent minden napjára. Ebben tényleg apróságok vannak, pár szem mogyoró, egy kis csokoládé, ilyesmi. Közös énekléssel, bibliaolvasással, imádsággal töltjük legalább a vásárnap estéket, amikor a gyerekek azon vitatkozhatnak, ki gyújtja meg a gyertyát, vagy ki melyik igerészt olvassa.

Kikkel ünnepsz, és hogyan?

Szenteste napján templomba megyünk. Amire hazaérünk, megjön az egész család, és mind együtt ünnepelünk nálunk, a testvérem családjával, anyukámékkal és Árpád édesanyjával. A halászlét és a rántott halat mi készítjük, a köretet és másféle húsokat pedig a testvéremék. Évek óta a gyerekekkel sütjük a bejglit az egész családnak és a barátoknak.

Mi mostanában a kedvenc igéd, ami a legtöbb erőt, biztatást adja neked?

Időről-időre megszólít egy-egy ige, ami rövidebb, vagy hosszabb ideig elkísér. De amihez mindig visszanyúlok, talán a következő: „*Örök szeretettel szerettelek, azért vontalak magamhoz hűségesen. Fölépítelek még téged, és fölépülsz, Izráel szüze!*” (Jer 31,3-4)

Bogatiné Schütz Gabriella